

Falikárpit - Salamon király és jegyese, Sulamit (illusztráció az Énekek éneke VII. részéhez)

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	61.507.1
Készítés ideje:	1548 (feltehetően)
Készítés helye:	Párizs (feltehetően)
Anyag:	gyapjúfonal; selyemfonal
Technika:	gobelin technikával szövött
Méreték:	hosszúság: 200 cm szélesség: 255 cm sűrűség (felvető): 5-6 / cm

Groteszkes díszítésű keretben jogart tartó király és bőségszarut, valamint virágcsokrot tartó nőalak. A fejük fölötti, *Cant. 7.* jelzésű mondatzalagon az Énekek Éneke 7. versének 2. és 11. sorai olvashatók Pierre Robert Olivétan 1535-ben megjelent protestáns bibliafordítása nyomán, pikárd dialektusban (ld. itt): *O fille le prinche, combien son beau tes pas* (t.i.: O fille de prince, combien sont beaux tes pas [*en chaussures]) – *Je suis a mon bien ayme et sur moy ets [ti.: est] son plaisir.* (Mely szépek a te lépéseid a sarukban, fejedelmi leány! – Én az én szerelmesemé, és az ő óhajta énhozzám).

A kárpiton ábrázol király tehát Salamonként, a királynő pedig Salamon menyasszonaként, Sulamitként azonosítható. Ábrázolásukhoz feltehetően Hans Sebald Beham 1537-ben Frankfurtban megjelent *Biblicae historiae - Biblische Historien* című képes bibliájának az Énekek éneként illusztráló metszete szolgált előképpül (ld. itt). Az újabb kutatások a király alakját a hugenotta Antoine de Bourbon (1518– 562), Vendôme hercegének rejtett képmásaként értelmezik, aki a navarrai király egyetlen örökösével, III. Johannával (1528-1572) 1548-ban kötött házassága révén Navarra társuralkodója is lett. Feltételezhető, hogy a kárpit a házasságkötés alkalmából készült.

Az alakok ábrázolása eltér az erős manierista hatás alatt dolgozó fontainebleau-i iskolától, inkább a párizsi műhelyek 1550 körüli alkotásaihoz áll közel.

A kárpit korábban Baumgarten Nándor (1875–1936) jogász - műgyűjtő tulajdonában volt szerepelt az Iparművészeti Múzeum 1926. évi Gobelin-kiállításán, s a párizsi kárpitművészet korai emlékei között Heinrich Göbel 1928-ban megjelent *Wandteppiche* című kézikönyve is közli reprodukcióját (ld. itt).

Irodalom

- Szerk.: Farbak Péter, Kiss Réka: *Kálvin hagyománya. Református kulturális örökség a Duna mentén.* Budapesti Történelmi Múzeum, Budapest, 2009. - Nr. 1.3.10. (Szilágyi András)
- Szerk.: Szilágyi András: *Une tapisserie française du 16e siecle. Le personnage du roi Salomon (...) modele d'un cryptoportrait d'Ant. de Bourbon.* *Ars Decorativa* 17, 1998. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1998. - 7-27. (Vajda Lőrinc)
- Szerk.: Péter Márta: *Reneszánsz és manierizmus. Az európai iparművészet korszakai.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1988. - Nr. 115. (László Emőke)
- László Emőke: *Flamand és francia kárpitok Magyarországon.* Corvina Kiadó, Budapest, 1980. - Nr. 27.
- Szerk.: Miklós Pál: *Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményei.* Magyar Helikon, Budapest, 1979. - p. 295.
- Tapisseries anciennes des 16e, 17e et 18e siecles, provenant du Musée des arts décoratifs de Budapest.* Musée des arts décoratifs, Lausanne, 1969.
- Kiss Béla és Jenő: *Régi gobelinek és szőnyegek javítása.* Egyetemi Nyomda, Budapest, 1929.
- Göbel Heinrich: *Wandteppiche.* Klinghardt & Biedermann Verlag, Leipzig, 1928. - Bd. 2/1, p. ; 34.; Bd. 2/2., 18. kép
- Csányi Károly: *Gobelin-kiállítás az Iparművészeti Múzeumban. Magyar Művészet, 2. (1926).* 1926. - 397-412:406.(képpel)

